

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՎԵՃԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

8 նոյեմբերի 2022 թվական

ք. Երևան

ուսումնասիրելով ըստ հայցի «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ընդդեմ «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության, երրորդ անձ Վերժինե Թեյմուրիի Հաթամինի՝ պայմանագիրը կատարման անհնարինության հիմքով լուծելու պահանջի մասին, գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու մասին ՀՀ սնանկության դատարանի՝ 2022 թվականի հոկտեմբերի 31-ի որոշումը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի

Գործի դատավարական նախապատմությունը.

1. «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ նաև՝ Հայցվոր) 2021 թվականի հոկտեմբերի 14-ին հայցադիմում է ներկայացրել Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան ընդդեմ «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ նաև՝ Պատասխանող), երրորդ անձ Վերժինե Թեյմուրիի Հաթամինի (այսուհետ նաև՝ Երրորդ անձ):

2. Երևան քաղաքի առաջին աստյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի (այսուհետ նաև՝ Դատարան)՝ 2021 թվականի հոկտեմբերի 27-ի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ:

3. Դատարանի՝ 2022 թվականի հունիսի 14-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործը հաճնվել է ՀՀ սնանկության դատարանի քննությանը:

4. Սնանկության դատարանի 2022 թվականի հոկտեմբերի 31-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով գործն ուղարկվել է Վճռաբեկ դատարանի նախագահին:

5. Գործը Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է 2022 թվականի նոյեմբերի 3-ին:

Ենթակայության մասին վեճի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքները.

6. 2021 թվականի հոկտեմբերի 14-ին դիմելով դատարան՝ Հայցվորը պահանջել է պարտավորության կատարման անհնարինության հիմքով լուծել Հայցվորի և Պատասխանողի միջև կնքված թիվ V16-032138, V17-018343, GV17-0037 պայմանագրերը, թիվ V17-040090, V18-012204 համաձայնագրերը և Հայցվորի, Պատասխանողի ու Երրորդ անձի միջև կնքված թիվ G17-046298 պայմանագիրը¹:

7. Հայցվորի, Պատասխանողի և Երրորդ անձի միջև 2017 թվականի հոկտեմբերի 24-ին կնքված՝ Երրորդ անձի (անձանց) անշարժ գույքի գրավի (հիփոթեքի) թիվ G17-046298 պայմանագրով որպես «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության նկատմամբ «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ստանձնած պարտավորությունների ապահովում գրավադրվել է Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի Դեմիրճյան փողոցի 12 և 14 շենքի թիվ 12 բնակարանը, որը սեփականության իրավունքով պատկանում է Վերժինե Թեյմուրիի Հաթամինին²:

8. Թիվ ՍնԴ/2154/04/19 սնանկության գործով Սնանկության դատարանի 2020 թվականի հունվարի 21-ին կայացրած վճռով «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը սնանկ է ճանաչվել: Սնանկության դատարանի 2020 թվականի մարտի 19-ի որոշմամբ հաստատվել է «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության սնանկության գործով պարտատերերի

¹ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 1, թերթեր 6-48:

² Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 1, թերթեր 41-48:

պահանջների վերջնական ցուցակը, որում ընդգրկվել է նաև Պատասխանողի 441.432.153,50 ՀՀ դրամի չափով ապահովված պահանջը: Մասնկության դատարանի 2020 թվականի նոյեմբերի 2-ի որոշմամբ թույլատրվել է Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի Դեմիրճյան փողոցի 12 և 14 շենքի թիվ 12 հասցեում գտնվող բնակարանի հրապարակային սակարկություններով վաճառքը³:

9. Հղում կատարելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասին, 25-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, «Մասնկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասին՝ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը 2022 թվականի հունիսի 14-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկել է Մասնկության դատարան⁴:

10. Հղում կատարելով մինչև 2020 թվականի ապրիլի 15-ը գործող խմբագրությամբ «Մասնկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասին՝ Մասնկության դատարանը 2022 թվականի հոկտեմբերի 31-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին և այդ առնչությամբ դիմել է Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ նշելով, որ սույն քաղաքացիական գործով վեճի առարկա հանդիսացող գույքը (գրավի պայմանագիրը լուծելու մասով) չի հանդիսանում թիվ ՄՆԴ/2154/04/19 սնանկության գործով պարտապան «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը պատկանող գույքի կազմում ներառված գույք: Միաժամանակ Դատարանն արձանագրել է, որ թիվ ՄՆԴ/2154/04/19 սնանկության գործով պարտապան «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը սույն քաղաքացիական գործով ներկայացված հայցով ներգրավված չէ որպես պատասխանող կամ պատասխանողի կողմում հանդես եկող երրորդ անձ, այլ հակառակը՝ հանդիսանում է սույն քաղաքացիական գործով հայցվոր⁵:

Վճռաբեկ դատարանի նախագահի պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

11. Սույն գործով Վճռաբեկ դատարանի նախագահի առջև բարձրացված իրավական հարցը հետևյալն է. *առկա են արդյո՞ք «Մասնկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-*

³ Տե՛ս www.datalex.am տեղեկատվական համակարգ, գործ թիվ ՄՆԴ/2154/04/19:

⁴ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, թերթեր 149-150:

⁵ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, թերթեր 156-159:

րդ մասով ամրագրված նախապայմանները՝ «Մին-Հով» սահմանափակ պարասիսանարվոթյամբ ընկերության հայցադիմումի հիման վրա թիվ ԵԴ/46560/02/21 քաղաքացիական գործը Մասնկության դատարանի կողմից քննության առնելու համար:

12. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Քաղաքացիական գործերը ենթակա են քննության առաջին աստիճանի դատարանում, բացառությամբ «Մասնկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված դեպքերի»:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 25-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ «Դատարանը գործը հանձնում է սնանկության դատարանի քննությանը, եթե գործը քննելիս պարզվել է, որ այն ենթակա է քննության սնանկության դատարանում»:

Մինչև 2020 թվականի ապրիլի 15-ը գործող խմբագրությամբ «Մասնկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասը սահմանում էր, որ. «Մասնկության գործով պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների առնչությամբ ծագած բոլոր քաղաքացիաիրավական վեճերը, որտեղ պարտապանը հանդես է գալիս որպես պարասիսանող կամ պարասիսանողի կողմում հանդես եկող երրորդ անձ, քննվում են նույն սնանկության գործի շրջանակում»:

2020 թվականի ապրիլի 15-ին ուժի մեջ մտած՝ ««Մասնկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-294-Ն ՀՀ օրենքով «Մասնկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված կարգավորումը վերանայվել է և նույն հոդվածի 3-րդ մասում սահմանվել է հետևյալ կարգավորումը. «Մասնկ ճանաչված պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների, երրորդ անձին պարկանող ապահովված իրավունքի առարկայի, պարտապանի և պարտարհրոջ մասնակցությամբ կնքված, ներառյալ՝ պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոցների պայմանագրերի առնչությամբ ծագած և պարտարերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա ազդող վեճերով քաղաքացիական գործերը, բացառությամբ կատարչի կողմից ներկայացվող հայցերով հարուցվող քաղաքացիական գործերի, քննում է սնանկության գործը վարող դատավորը նույն սնանկության գործի շրջանակում որպես առանձին քաղաքացիական գործեր»:

13. Սույն որոշման նախորդ կետում վկայակոչված իրավական նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ քաղաքացիական գործերը, որպես կանոն, ենթակա են քննության առաջին ատյանի դատարանում: Այս ընդհանուր կանոնից բացառություն է սահմանված սնանկության գործերի համար, որոնց վարումն իրականացնում է Մսանկության դատարանը: Մսանկության դատարանը միաժամանակ իրականացնում է նաև սնանկության գործով պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա ազդեցություն ունեցող այն քաղաքացիաիրավական վեճերի քննությունը, որոնք համապատասխանում են «Մսանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածով սահմանված նախապայմաններին:

Գործող խմբագրությամբ «Մսանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի վերլուծությունից հետևում է, որ քաղաքացիական գործը ենթակա է քննության սնանկության դատարանում սնանկության գործը վարող դատավորի կողմից նույն սնանկության գործի շրջանակում որպես առանձին քաղաքացիական գործ՝ հետևյալ նախապայմանների միաժամանակյա առկայության դեպքում.

ա) քաղաքացիաիրավական վեճը պետք է ծագած լինի «Մսանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված օբյեկտներից որևէ մեկի առնչությամբ,

բ) վեճի լուծումը պետք է ազդի պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա,

գ) սնանկության գործը պետք է գտնվի քննության փուլում, այսինքն՝ սնանկության գործի վարույթը պետք է ավարտված չլինի:

14. Սույն քաղաքացիական գործի նյութերի ուսումնասիրությունից հետևում է, որ.

- «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության դատարան է ներկայացրել հայցադիմում՝ իր և «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության միջև կնքված թիվ V16-032138, V17-018343, GV17-0037 պայմանագրերը, թիվ V17-040090, V18-012204 համաձայնագրերը և «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության ու Վերժինե Թեյնորիի Հաթամինի միջև կնքված թիվ G17-046298 պայմանագիրը պարտավորության կատարման անհնարինության հիմքով լուծելու պահանջի մասին⁶, որը Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր

⁶ Տե՛ս սույն որոշման 6-րդ կետը:

իրավասության դատարանի՝ 2021 թվականի հոկտեմբերի 27-ի որոշմամբ ընդունվել է վարույթ⁷,

- Հայցվորի, Պատասխանողի և Երրորդ անձի միջև 2017 թվականի հոկտեմբերի 24-ին կնքված՝ Երրորդ անձի (անձանց) անշարժ գույքի գրավի (հիփոթեքի) թիվ G17-046298 պայմանագրով որպես «Հայրիզնեսքանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության նկատմամբ «Մին-Հոլ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ստանձնած պարտավորությունների ապահովում գրավադրվել է Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի Դեմիրճյան փողոցի 12 և 14 շենքի թիվ 12 բնակարանը, որը սեփականության իրավունքով պատկանում է Վերժինե Թեյմուրիի Հաթամինին⁸,

- թիվ ՄնԴ/2154/04/19 սնանկության գործով Մնանկության դատարանի 2020 թվականի հունվարի 21-ին կայացրած վճռով «Մին-Հոլ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը սնանկ է ճանաչվել: Մնանկության դատարանի 2020 թվականի մարտի 19-ի որոշմամբ հաստատվել է «Մին-Հոլ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության սնանկության գործով պարտատերերի պահանջների վերջնական ցուցակը, որում ընդգրկվել է նաև Պատասխանողի 441.432.153,50 ՀՀ դրամի չափով ապահովված պահանջը: Մնանկության դատարանի 2020 թվականի նոյեմբերի 2-ի որոշմամբ թույլատրվել է Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի Դեմիրճյան փողոցի 12 և 14 շենքի թիվ 12 հասցեում գտնվող բնակարանի հրապարակային սակարկություններով վաճառքը⁹,

- հղում կատարելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասին, 25-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, «Մնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասին՝ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը 2022 թվականի հունիսի 14-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկել է Մնանկության դատարան¹⁰,

- հղում կատարելով **մինչև 2020 թվականի ապրիլի 15-ը գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասին**՝ Մնանկության դատարանը 2022 թվականի հոկտեմբերի 31-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա է

⁷ Տե՛ս սույն որոշման 2-րդ կետը:

⁸ Տե՛ս սույն որոշման 7-րդ կետը:

⁹ Տե՛ս սույն որոշման 8-րդ կետը:

¹⁰ Տե՛ս սույն որոշման 9-րդ կետը:

Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին և այդ առնչությամբ դիմել է Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ նշելով, որ սույն քաղաքացիական գործով վեճի առարկա հանդիսացող գույքը (գրավի պայմանագիրը լուծելու մասով) չի հանդիսանում թիվ ՄնԴ/2154/04/19 սնանկության գործով պարտապան «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը պատկանող գույքի կազմում ներառված գույք: Միաժամանակ Դատարանն արձանագրել է, որ թիվ ՄնԴ/2154/04/19 սնանկության գործով պարտապան «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը սույն քաղաքացիական գործով ներկայացված հայցով ներգրավված չէ որպես պատասխանող կամ պատասխանողի կողմում հանդես եկող երրորդ անձ, այլ հակառակը՝ հանդիսանում է սույն քաղաքացիական գործով հայցվոր¹¹:

15. Նախորդ կետում մեջբերված փաստական հանգամանքները գնահատելով սույն որոշման 12-13-րդ կետերում վկայակոչված իրավադրույթների և արտահայտված իրավական դիրքորոշումների լույսի ներքո, նախևառաջ հարկ է նկատել, որ սվյալ դեպքում թիվ ԵԴ/46560/02/21 քաղաքացիական գործը հարուցվել է 2021 թվականի հոկտեմբերի 27-ին, երբ արդեն իսկ գործել է «Մսանկության մասին» ՀՀ օրենքի՝ թիվ ՀՕ-294-Ն ՀՀ օրենքով կատարված լրացումներով և փոփոխություններով խմբագրությունը: Հետևաբար, սույն քաղաքացիական գործի ենթակայության հարցը որոշելիս կիրառելի են թիվ ՀՕ-294-Ն ՀՀ օրենքով կատարված լրացումները և փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելուց հետո գործող խմբագրությամբ «Մսանկության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթները: Ուստի, Մսանկության դատարանի կողմից սույն գործի ենթակայությունը որոշելիս որպես հիմք ընդունված՝ մինչև 2020 թվականի ապրիլի 15-ը գործող խմբագրությամբ «Մսանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասը կոնկրետ դեպքում կիրառելի չէ:

Նման պայմաններում, քննարկման առարկա դարձնելով սույն որոշման 13-րդ կետում վերլուծված՝ «Մսանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված վավերապայմանների առկայության հարցը, պետք է փաստել, որ՝

ա) սույն քաղաքացիաիրավական վեճը ծագել է «Մսանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված օբյեկտի, այն է՝ սնանկ ճանաչված «Մին-Հով»

¹¹ Տե՛ս սույն որոշման 10-րդ կետը:

սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության՝ վարկային պարտավորությունների ապահովման միջոցի՝ անշարժ գույքի գրավի պայմանագրի առնչությամբ,

բ) սույն վեճի լուծումը կարող է ազդեցություն ունենալ սնանկության վարույթի շրջանակներում Պատասխանողի ապահովված պահանջի բավարարման հնարավորության վրա,

գ) թիվ ՄնԴ/2154/04/19 սնանկության գործը գտնվում է քննության փուլում, այսինքն՝ սնանկության գործի վարույթը դեռևս ավարտված չէ:

16. Այսպիսով, վերոգրյալի հիման վրա, գտնում եմ, որ առկա են «Մանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասով ամրագրված նախապայմանները՝ «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության հայցադիմումի հիման վրա թիվ ԵԴ/46560/02/21 քաղաքացիական գործը Մանկության դատարանի կողմից քննության առնելու համար:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

թիվ ԵԴ/46560/02/21 քաղաքացիական գործը՝ ըստ հայցի «Մին-Հով» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ընդդեմ «Հայքիզնետբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության, երրորդ անձ Վերժինե Թեյմուրիի Հաթամինի՝ պայմանագիրը կատարման անհնարինության հիմքով լուծելու պահանջի մասին, ենթակա է ՀՀ սնանկության դատարանին:

ԼԻԼԻԹ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ